

فصلنامه علمی دانشجویی زبان روسی دانشگاه الزهرا (س)، سال دهم، شماره ۳۱، پاییز ۱۴۰۲

Исфаган
اصفهان

Язд
يَزد

Научно-студенческий ежеквартальный журнал по русскому языку университета Аль-Захара

Выпуск 31, Осень 2023 г.

Владелец франшизы: Научно-студенческая ассоциация русского языка университета Аль-Захара

Руководитель: Доктор Ваджихе Резвани

Ответственный руководитель: Катаюн Андарзбахш

Главный редактор: Захра Могаддам

Коллеги: Катаюн Андарзбахш, Арефе Садат Багери, Настаран Садат Хатами, Монире Сиядели, Ханнане Голизаде, Захра Могаддам

Дизайнер: Катаюн Андарзбахш

Редколлеги: Захра Могаддам

Литературный редактор стихов: Гису Эбади, Газал Атакани

Подкастер русских текстов: Захра Могаддам

Подкастер персидских текстов: Катаюн Андарзбахш

فصلنامه علمی دانشجویی زبان روسی دانشگاه الزهرا (س)

شماره ۳۱، پاییز ۱۴۰۲

صاحب امتیاز: انجمن علمی دانشجویی زبان روسی دانشگاه الزهرا(س)

استاد راهنمای: دکتر وجیهه رضوانی

مدیر مسئول: کتابخانه اندرزبخش

سردبیر: زهرا مقدم

هیئت تحریریه: کتابخانه اندرزبخش، عارفه سادات باقری، نسترن سادات خاتمی، منیره صیادلی،

حنانه قلیزاده، زهرا مقدم

طراح صفحه: کتابخانه اندرزبخش

ویراستار متون: زهرا مقدم

ویراستار ادبی شعرها: گیسو عبادی، غزل عطاخانی

گوینده متون روسی: زهرا مقدم

گوینده متون فارسی: کتابخانه اندرزبخش

Содержание

Волны и люди	5
К себе	7
Тучи	9
Забелелся туман за рекой	11
Я тебя не вспоминаю	13
Нянька, невеста и молодуха: статус женщины в крестьянской среде	15
Лев Яшин, легендарный вратарь	29
Ялда – самая длинная ночь года	37
Качи	46
Исфаган	49
Язд	55

فهرست

۵

امواج و مردم

۸

برای خود من

۱۰

ابرها

۱۲

تازه صاف شد مه رودخانه

۱۴

به یاد نمی‌آرم تو را

۲۳

دایه، عروس و زن جوان: وضعیت زنان در طبقه‌ی دهقانی

۳۳

لف یاشین، دروازه‌بان افسانه‌ای

۴۱

یلدا، بلندترین شب سال

۴۳

کاچی

۵۲

اصفهان

۵۷

یزد

7

15

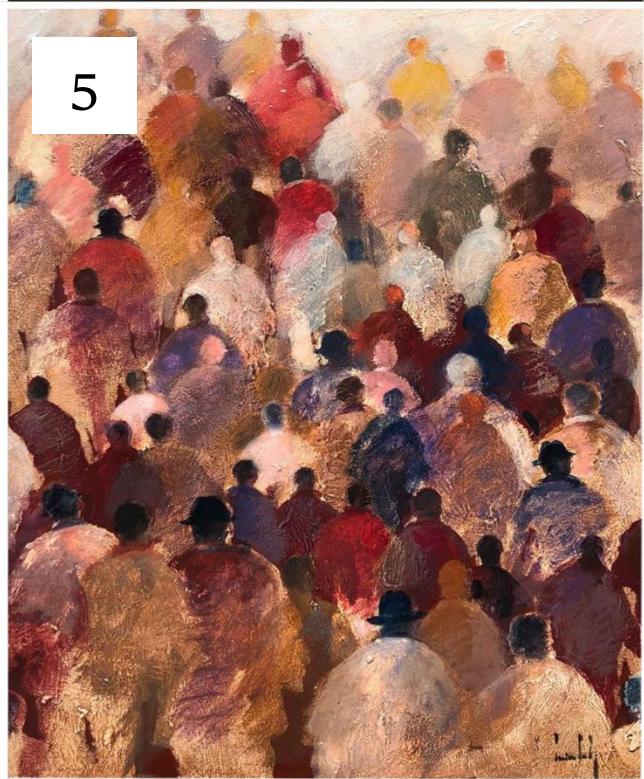
49

13

43

5

9

7

Волны и люди

امواج و مردم

Волны катятся одна за другою
С плеском и шумом глухим;
Люди проходят ничтожной толпою
Также один за другим.
Волны их воля и холод дороже
Знойных полудня лучей;
Люди хотят иметь души... и что же?
Души в них волн холодней!

Михаил Лермонтов

Аудио файл:

امواج با صدای بلندی که آشناست
خیره به صخره‌ای که همیشه پر صداست؛
مردم! یکی پس از دگری، در گذر ز هم
جمعیتی که در گذر از کوی و برکه‌هاست؛
امواج را آزادگی و سرما
مهمتر از سوزان ظهر گرماست؛
مردم روح می‌خواهند... آخر چرا؟
وقتی که روحشان سراسر سرماست!

میخائل لرمان توف

فایل صوتی:

متجم: زهرا مقدم ورودی ۱۳۹۹ کارشناسی زبان روسی دانشگاه الزهرا(س)
وپراستار ادبی: غزل عطاخانی ورودی ۱۳۹۹ کارشناسی زبان روسی دانشگاه الزهرا(س)

К себе

Как я хотел себя уверить,
Что не люблю ее, хотел
Неизмеримое измерить,
Любви безбрежной дать предел.

Мгновенное пренебреженье
Ее могущество опять
Мне доказало, что влечение
Души нельзя нам побеждать;
Что цепь моя несокрушима,
Что мой теперешний покой
Лишь глас залетный херувима
Над сонной демонов толпой.

Михаил Лермонтов

Аудио файл:

برای خودِ من

آن قَدَرْ خواستم بگوییم ای من!

تو دُگر دوستش نداری، خواستم

آن قَدَرْ که به توانِ کلمات نَتوان بُرد

خواستم باور کنم،

عشقِ بی حد و حساب را می‌توان در بند کرد

خواستنم آنی به طول انجامید

آه باز ای دل غافل ز زبردستی او!

غافل از جاذبه‌ی دو روح وصلِ به کوه

مویی از زنجیر من نَتوان شکافت

گرچه این آرامش اکنونِ من،

وصل کروب حیرانی شده است

که فرازِ آسمانِ شیاطینِ به خواب افتاده، پُر پرواز دارد

میخائل لرمان توف

فایل صوتی:

مترجم: کتایون اندرز بخش ورودی ۱۳۹۹ کارشناسی زبان روسی دانشگاه الزهرا(س)

ویراستار ادبی: گیسو عبادی ورودی ۱۳۹۹ کارشناسی زبان روسی دانشگاه الزهرا(س)

Тучи

Тучки небесные, вечные странники!
Степью лазурною, цепью жемчужною
Мчитесь вы, будто как я же, изгнанники
С милого севера в сторону южную.
Кто же вас гонит: судьбы ли решение?
Зависть ли тайная? злоба ль открытая?
Или на вас тяготит преступление?
Или друзей клевета ядовитая?
Нет, вам наскучили нивы бесплодные...
Чужды вам страсти и чужды страдания;
Вечно холодные, вечно свободные,
Нет у вас родины, нет вам изгнания.

Михаил Лермонтов

Аудио файл:

ابرها

ابرها! بهشتی! سرگردانان ابدی!
چونان دشت وسیع لاجوردی و چون زنجیری از مروارید،
از شمال دلپذیر به سمت جنوب در شتابید
گویی چون من، از تبعید شدگانید.
انگار چیزی شما را می‌راند: آیا دست تقدير است؟
یا شاید حسادتی است نهان؟ شاید هم خشمی است آشکار؟
یا سایه گناهی است که بر شما سنگینی می‌کند؟
و یا تهمتیست زهر آلود از سوی یاران؟
نه، این زمین‌های بی‌حاصل خاطرتان را مکدر نموده‌اند...
و این است چرا بی‌غريبگی شما با رنج و اشتیاق؛
سرما و آزادی ابدیست در وجودتان،
برای شما بی‌هیچ وطنی، هیچ تبعیدی نیست.

میخائل لرمان توف

فایل صوتی:

Забелелся туман за рекой

Забелелся туман за рекой.
Этот берег совсем невысок,
И деревья стоят над водой,
И теперь я совсем одинок.

Я в кустах поищу хворостин,
И в костёр их на берег сношу,
И под ними огонь воскрешу,
Посижу, помечтаю один.

И потом, по теченью реки,
Потихоньку пойду босиком,
А завижу вдали огоньки,
Буду знать я, что близок мой дом.

Федор Сологуб

Аудио файл:

تازه صاف شد مه رودخانه

رودها خالی از مه و مه و دود
سنگ‌هایی که غرق شد در رود
به! عجب خلوت قشنگی شد
منم و جنگل درخت آلود
آتش عشق، هدیه‌اش گرماست
هیزمش هم خیال بافی بود
پا بر هنه، در آب می‌رقصم،
خستگی آمده است خیلی زود
آن چراغی که چشمکش پیداست
می‌شود شاهراه این مقصد

فیادر سالاگوب

فایل صوتی:

مترجم: حناه قلیزاده ورودی ۱۳۹۹ کارشناسی زبان روسی دانشگاه الزهرا(س)
ویراستار ادبی: غزل عطاخانی ورودی ۱۳۹۹ کارشناسی زبان روسی دانشگاه الزهرا(س)

Я тебя не вспоминаю

Я тебя не вспоминаю,
Для чего мне вспоминать?
Это только то, что знаю,
Только то, что можно знать.

Край земли. Полоска дыма
Тянет в небо, не спеша.
Одинока, нелюдима
Вьется ласточкой душа.

Край земли. За синим краем
Вечности пустая гладь.
То, чего мы не узнаем,
То, чего не нужно знать.

Если я скажу, что знаю,
Ты поверишь. Я солгу.
Я тебя не вспоминаю,
Не хочу и не могу.

Но люблю тебя, как прежде,
Может быть, еще нежней,
Бессердечней, безнадежней
В пустоте, в тумане дней.

Георгий Иванов

Аудио файл:

به یاد نمی‌آرم تو را

به یاد نمی‌آرم تو را
چرا به یاد آرم چرا؟
یگانه دانم من همین
تنها توانم من همین
رشته‌ای از دود و بخار،
بر لبِ این خاک و دیار،
نرم نرمک می‌کشد بر آسمان
در خلوتِ خویش و بی‌رویتِ هیچ
روح همچو پرستو می‌کند چرخ به پیش
بر لبِ این خاک و دیار،
دورتر از آبی آب،
حالی این پهنه‌ی دیرِ مدام
آنچه ندانستیم ما
آنچه نبایستیم ما
گر بگوییم که این دانم من
تو به راستی این گفته بپذیری ز من.
من این راست نگوییم اما
به یاد نمی‌آرم تورا
نه خواهم نه توانم که به یاد آرم تورا
گرچه به سانِ قبل دوست می‌دارم تورا
گویی لطیف تر حتی
بی عاطفه و نومید تر حتی
در پوچی و در مهِ روزها

فایل صوتی:

گیورگی ایوانوف

مترجم: حنانه قلیزاده ورودی ۱۳۹۹ کارشناسی زبان روسی دانشگاه الزهراء(س)
ویراستار ادبی: گیسو عبادی ورودی ۱۳۹۹ کارشناسی زبان روسی دانشگاه الزهراء(س)

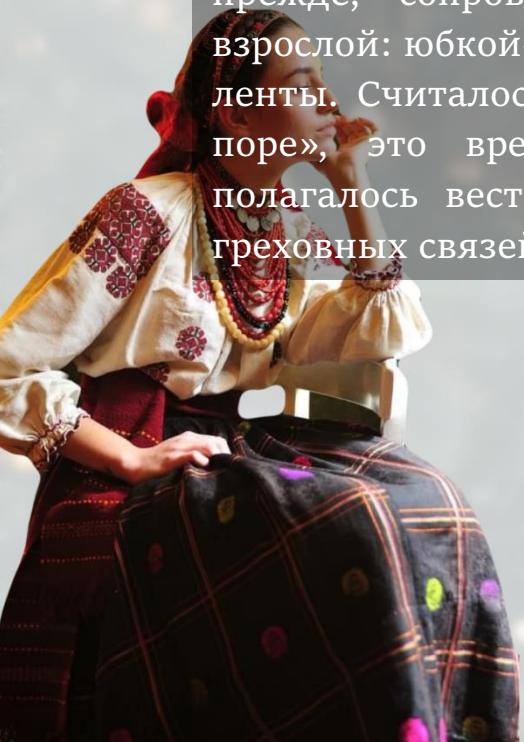
Нянька, невеста и молодуха: статус женщины в крестьянской среде

Статус женщины в крестьянской семье всегда отличался от мужского: девушкам и женам полагалось быть скромными и прилежными. Их с раннего детства приучали к «женской» работе — нянчить детей, возделывать огород и вести дом. А к зреющим женщинам часто обращались за советами и даже магической помощью. Читайте, зачем новорожденным девочкам клали в колыбель прялку, за что девушку могли сослать в монастырь и почему старых дев не приглашали на свадьбы.

Девочка: нянька и помощница по дому

Рождению дочери в крестьянской среде изначально особенно не радовались. Сын должен был стать родительской опорой и помощником, а дочь выходила замуж в другой дом, да еще и нужно было тратиться на приданое. Если у супругов рождались одни дочки, считалось, что тут не обошлось без магии и порчи.

Сразу после рождения ребенка проводили обряды, связанные с будущими женскими занятиями. Русский этнограф Дмитрий Зеленин описывал такой обычай Курской губернии:

новорожденной девочке перерезали пуповину на прялке, чтобы она стала умелой рукодельницей. В других регионах прялку клали младенцу в колыбель. Еще один обряд был связан с крестинами: в конце ритуала крестная мать выбегала на улицу и хватала «женский» предмет — обычно ведро или коромысло, чтобы крестница росла хорошей хозяйкой.

С пяти-семи лет девочки уже присматривали за младшими братьями и сестрами, даже грудными: кормили, пеленали и укладывали спать. Часто в этом возрасте их так и звали — няньками. С того же возраста дочери помогали по дому и работали в огороде. А примерно в восемь лет, а иногда и раньше, девочку сажали за прялку.

При этом детей обоих полов до семи-восьми лет называли младенцами, они даже носили одинаковую одежду, простую длинную рубаху. А после начинали звать девочкой и мальчиком (отроком). Появлялись разнополые наряды: у девочек это были рубахи с поясом и с вышивкой по подолу.

Девушка на выданье

С наступлением половой зрелости к подростку уже начинали обращаться по имени, но в сокращенной форме: Дашка, Машка, Наташка. Переход в новый статус, как и прежде, сопровождался новой одеждой, теперь уже взрослой: юбкой-поневой или сарафаном. В косы вплетали ленты. Считалось, что с 15 до 20 лет девушки «в самой поре», это время вступать в брак. До замужества полагалось вести себя скромно и сдержанно, избегать греховых связей с мужчинами.

Если девушка рожала внебрачного ребенка, на нее обрушивалось все презрение общества и на ней лежала вся вина за случившееся. Считалось, что парень не обязан жениться и содержать ребенка, если его подруга забеременела. Родителям приходилось кормить «еще один рот» и терпеть позор. Молодой женщине грозила нищета или замужество в далеком месте, иногда она одна уезжала жить в город. Девушку могли отправить в монастырь, а ребенка — забрать родители. Однако «лишних» детей воспринимали как обузу и старались отдать на воспитание бездетным парам. Если же ребенок оставался с матерью, его дразнили на улице, а родные и знакомые постоянно напоминали о его происхождении.

Страшное наказание ждало женщин, которые умертвили своих незаконных детей. Считалось, что своим поступком они навели беду на всю деревню и ей теперь грозили град, бесконечный дождь и гибель урожая. В некоторых регионах в женщину кидали камни, чтобы отвести несчастья от поселения.

Красавица невеста

Для крестьянки брак считался обязательной частью полноценной жизни. В старину женились рано, историки связывают это с небольшой продолжительностью жизни. К тому же семья стремилась побыстрее отдать дочь замуж, чтобы не содержать ее. В первой трети XIX века законодательно установили минимальный возраст для вступления в брак: 16 лет у девушек, 18 — у юношей. Но в деревнях закон соблюдали не всегда.

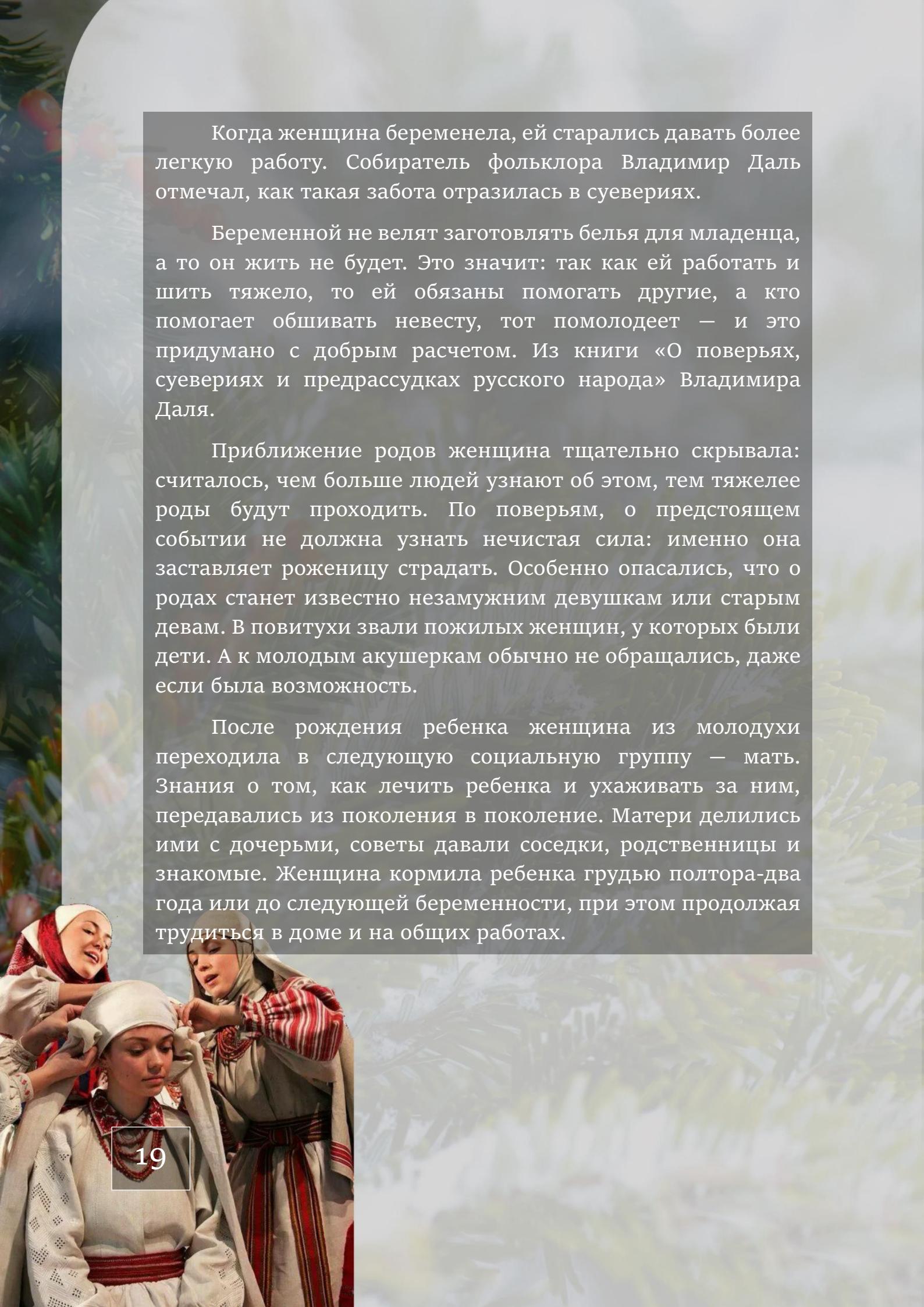
Зачастую женихов в селах было меньше, чем невест, поэтому девушки соперничали за приглянувшихся состоятельных парней. Многие браки устраивались по принуждению: будущих супругов выбирали родители. Со временем такие случаи встречались все реже, обычно когда богатая семья хотела отдать дочь за человека с достатком.

Если же девушка совсем не хотела идти замуж по воле старших, она могла отказаться у алтаря. Однако за ослушание родные могли избить ее и даже выгнать из дома. Самые смелые решались на тайный брак. Невеста заранее договаривалась с возлюбленным и передавала ему часть приданого. В назначенное время их тайно венчали в церкви, после чего молодые скрывались у родных или знакомых. На следующий день они шли к родителям и просили прощения. Обычно детей прощали, но виниться молодоженам приходилось несколько раз.

Молодка супруга

Замужнюю женщину без детей называли молодухой. Она уже начинала день рано утром и работала до позднего вечера. Главным для нее было сохранять верность мужу: за измены суроно наказывали. Измена считалась позором для мужчины, поэтому часто они скрывали от всех случившееся и наказывали жену сами. Разводы в крестьянской среде встречались редко.

Когда женщина беременела, ей старались давать более легкую работу. Собиратель фольклора Владимир Даля отмечал, как такая забота отразилась в суевериях.

Беременной не велят заготовлять белья для младенца, а то он жить не будет. Это значит: так как ей работать и шить тяжело, то ей обязаны помогать другие, а кто помогает обшивать невесту, тот помолоедет — и это придумано с добрым расчетом. Из книги «О поверьях, суевериях и предрассудках русского народа» Владимира Даля.

Приближение родов женщина тщательно скрывала: считалось, чем больше людей узнают об этом, тем тяжелее роды будут проходить. По поверьям, о предстоящем событии не должна узнать нечистая сила: именно она заставляет роженицу страдать. Особенно опасались, что о родах станет известно незамужним девушкам или старым девам. В повитухи звали пожилых женщин, у которых были дети. А к молодым акушеркам обычно не обращались, даже если была возможность.

После рождения ребенка женщина из молодухи переходила в следующую социальную группу — мать. Знания о том, как лечить ребенка и ухаживать за ним, передавались из поколения в поколение. Матери делились ими с дочерьми, советы давали соседки, родственницы и знакомые. Женщина кормила ребенка грудью полтора-два года или до следующей беременности, при этом продолжая трудиться в доме и на общих работах.

Вдова и старая дева

Особый статус имели вдовы. Считалось благим делом помогать им, это даже отразилось в пословице: «На вдовий двор хоть щепу брось, сгодится». Через несколько лет после смерти супруга вдовы вновь считались молодками и могли выйти замуж. Женщине разрешалось самой выбрать и взять в свой дом мужа, ей не нужно было приданое, для нее не проводили смотрины и девичник. Второй брак уже не имел такой святости, как первый, и во время венчания на супругов не возлагали венцов. Но если вдруг вдова рожала ребенка вне брака, то ее ждал такой же позор, как и незамужнюю девушку.

В деревнях верили: те, кто потерял мужа, знаются с нечистой силой. За злого духа принимали след метеора в ночном небе. Его называли огненным змеем, который якобы летит к вдове, принимает вид умершего супруга и одаривает ее золотом. По поверьям, эти несчастные женщины худели, чернели лицом и сходили с ума.

Особый статус был и у старых дев — тех, кто не вышел замуж в «положенном» возрасте. Девушки оставались жить в доме родителей по разным причинам: из-за некрасивой внешности или физических особенностей, отсутствия приданого или требовательности к женихам. Но в селениях причину объясняли материнским проклятием или порчей. Таких девушек звали вековушами, пожилыми девками, засиделками, старыми косами. К ним относились плохо практически везде, безбрачие считали отклонением от нормы. Их не допускали на свадьбы, так как считалось, что они принесут беду, но приглашали на оплакивание покойников, как вдов и старух. И чем старше становилась девушка, тем сложнее ей было выйти замуж: молодые парни и их родители выбирали юных невест. Пару старой деве мог составить такой же одинокий жених в годах или вдовец.

старость: бабы, знахарки и ведьмы

Пожилых женщин называли старухами и бабами. К этой категории причисляли не по возрасту, а когда женщины женили детей или у них появлялись внуки. Старухи носили неяркую одежду, они пользовались уважением: к ним обращались за советами, особенно в вопросах лечения и защиты от злых духов.

Сельскими знахарками, как правило, тоже были пожилые женщины. Считалось, что они обладают магическими знаниями. За вознаграждение знахарки читали заговоры, лечили водой людей и скот, проводили обряды с растениями и магическими предметами. А еще – помогали найти пропавшие вещи, определить преступника.

И с другой стороны, старух считали опасными. Почти в каждой деревне жила пожилая женщина, которая слыла ведьмой или колдуньей. Обычно их дома стояли на окраине, а хозяйки отличались тяжелым характером, странным поведением, могли иметь увечья – хромоту или горб. Их боялись и сторонились. Ведьмы, по поверьям, наводили порчу и уничтожали урожай, и во время засух или затяжных дождей в деревнях проводили обряды, чтобы распознать колдунью. Например, женщину бросали в воду: если она оставалась на поверхности, значит, чистая вода ее не принимает и она ведьма.

Источник: <https://www.culture.ru/materials/257541/nyanka-nevesta-i-molodukha-status-zhenshiny-v-krestyanskoi-srede>

Аудио файл:

دایه، عروس و زن جوان: وضعیت زنان در طبقه‌ی دهقانی

وضعیت زنان در خانواده دهقانی همیشه از مردان متمایز می‌شده است: از دختران و همسران انتظار می‌رفت که باحیا و کوشایشند. به آنان از سینین پایین کار «زنانه»، چون پرستاری از بچه‌ها، باعچه‌داری و گل‌داری و خانه‌داری یاد می‌دادند. اغلب به جهت مشورت و حتی کمک جادویی به نزد زنان بالغ می‌رفتند. و در این قسمت بخوانید که چرا در گهواره دختران تازه متولد شده چرخ نخ ریسی می‌گذاشتند، چرا دختران می‌توانستند به صومعه تبعید شوند، و چرا دوشیزه‌های پیر را به مراسم‌های عروسی دعوت نمی‌کردند.

دختر بچه: دایه و کمک حال امور خانه

در ابتدا در طبقه دهقانی از تولد دختر آنچنان خوشحال نمی‌شدند. پسر می‌باشد پشتیبان والدین و دستیار می‌شد و دختر ازدواج می‌کرد و به خانه‌ای دیگر می‌رفت و همچنین می‌باشد پول از بابت جهیزیه نیز خرج می‌شد. اگر زن و شوهر دختری به دنیا می‌آوردند گمان می‌رفت که این اتفاق بدون جادو و نفرین اتفاق نیفتاده است.

بلافاصله بعد از تولد نوزاد، مراسم‌هایی که با فعالیت‌های آینده زنانه مرتبط بود را اجرا می‌کردند. مردم شناس روس، دمیتری زیلینین چنین رسمی را از استان کورسکایا به قلم در آورده است: بند ناف نوزاد دختر را بر چرخ نخ ریسی می‌بریدند که دختر خیاط ماهری شود. در نواحی دیگر چرخ نخ ریسی‌ای را در گهواره نوزاد می‌گذاشتند. یکی دیگر از مراسم‌ها با غسل تعمید ارتباط داشت: در انتهای مراسم، مادر تعمیدی در حالی که در دستانش شیءای «زنانه»، معمولاً دلو یا روروئک را گرفته بود به خیابان می‌دوید، به دلیل اینکه دختر تعمیدی، خانه‌دار خوبی بشود.

از پنج الی هفت سالگی دختر بچه‌ها دیگر مواظب برادران و خواهران کم سن و سال تر و حتی نوزادان بودند: آن‌ها را غذا می‌دادند، قنداق می‌کردند و می‌خواباندند. اغلب در این سن آن‌ها را دایه صدا می‌زدند. از همین سن دختران در امور خانه کمک می‌کردند و در باغ کار می‌کردند. تقریباً از هشت سالگی و گاهی زودتر دختر را پشت چرخ نخ ریسی می‌گذاشتند.

همچنین فرزندان، چه دختر و چه پسر را تا هفت، هشت سالگی بچه صدا می‌زدند، آن‌ها حتی لباس‌های یکسانی می‌پوشیدند، پیراهن گشادی ساده. سپس شروع به صدا زدن آن‌ها به دختر و پسر (نوجوان) کردند. لباس‌های متفاوتی بر اساس جنسیت پدیدار شدند: برای دختر بچه‌ها این لباس، پیراهنی با کمربند و گلدوزی بر امتداد لبه انتهایی لباس بوده است.

دختری که به سن ازدواج رسیده

با شروع بلوغ، شروع به مخاطب قرار دادن نوجوان با اسم، اما به صورت تصعیری می‌کردند: داشکا، ماشکا، ناتاشکا. ورود به شرایط جدید همچون پیش با رختی جدید، اکنون بالغانه، همراه بوده است: دامن، پانیوا یا سارافون. بر قیطان‌ها روبان می‌دوختند. اعتقاد بر این بود که از ۱۵ تا ۲۰ سالگی دختران «در دوران اوج» هستند و زمان ازدواج کردن است. تا قبل از ازدواج انتظار می‌رفت باحیا و با وقار رفتار کنند و از روابط گناه آلود با مردان دوری کنند.

اگر دختر، فرزندی نامشروع به دنیا می‌آورد، تمامی قضاوت‌های جامعه روی سر دختر خراب می‌شد و او را تماماً به عنوان مقصراً اتفاق حادث شده می‌شناختند. اعتقاد بر این بود که اگر او از معشوقه‌ی خود باردار شود پسر موظف به ازدواج و نگهداری نوزاد نیست. والدین می‌بایست یک نفر دیگر را نان دهند و سرزنش مردم را تحمل کنند. دختر جوان را با فقر یا ازدواج در نقطه‌ای بسیار دور تهدید می‌کردند و گاه‌آ دختر تک و تنها به شهر می‌رفت تا آنجا زندگی کند. می‌توانستند دختر را به صومعه بفرستند و نوزاد را والدین بر عهده می‌گرفتند. گرچه بچه‌های «اضافی» را چنان دغ می‌پذیرفتند و سعی می‌کردند آن‌ها را جهت تربیت به زوچ‌های بدون فرزند بدھند. اگر نوزاد با مادر می‌ماند، او را در خیابان مورد تمسخر قرار می‌دادند، و چه فامیل چه آشنايان مدام پيشينه‌ی او را يادآوري می‌کردد.

مجازات وحشتناکی انتظار زنانی که فرزندان نامشروع خویش را کشته بودند، می‌کشید. گمان می‌رفت که زن با این عمل خود فقر را بر سر تمامی روستا آورده و حالا روستا با بارش تگرگ و بارش بی‌پایان باران و تخریب برداشت تهدید می‌شود. در بعضی مناطق به زن سنگ می‌زدند که بدختی را از دهکده دور کنند.

عروس زیبا

برای دهقانان ازدواج بخش ضروری زندگی تمام و کمال به حساب می‌آمد. قدیم‌ها زود ازدواج می‌کردند، تاریخدانان این مسئله را به طول کوتاه زندگی ربط می‌دهند. به همین دلیل خانواده تلاش می‌کرد هر چه سریعتر دختر را شوهر دهد از آن جهت که دیگر او را پشتیبانی نکنند. در ثلث اول قرن ۱۹ قانوناً پایین ترین سنی که برای ازدواج کردن نیاز بود را تصویب کردند: دختر ۱۶، پسر ۱۸. اما در روستاهای همیشه از قانون پیروی نمی‌کردند.

اغلب دامادها در دهکده‌ها کمتر از عروس‌ها بودند، به همین دلیل دختران برای پسران ثروتمندی که دوست داشتند با یکدیگر رقابت می‌کردند. تعداد زیادی از ازدواج‌ها ناگزیر از قبل تعیین می‌شدند: زوج‌های آینده را والدین انتخاب می‌کردند. با گذر زمان چنین مواردی به ندرت به چشم می‌خورد، معمولاً زمانی که خانواده‌ای ثروتمند می‌خواستند دختر خود را به فرد ممکنی بدهد.

اگر دختر اصلاً نمی‌خواست بر طبق نظر بزرگان ازدواج کند، او این اختیار را داشت که در محراب کلیسا جواب منفی بدهد. هر چند بدليل نافرمانی، خانواده اش می‌توانستند او را کتک بزنند و حتی او را از خانه برانند. شجاع‌ترین‌ها تصمیم به ازدواج مخفی می‌گرفتند. عروس از پیش با معشوق توافق می‌کرد و به او بخشی از جهیزیه را می‌داد. در زمان مشخص شده آن‌ها را مخفیانه در کلیسا عقد می‌کردند، و بعد از آن زوج جوان نزد اقوام و آشنايان پنهان می‌شدند. در روز بعد آن‌ها نزد والدین می‌رفتند و از آن‌ها طلب بخشش می‌کردند. معمولاً فرزندان بخشیده می‌شدند، اما مقصراً شمردن عروس و داماد جوان به دفعاتی رخ داده بود.

همسر جوان

زن متاهلی که فرزند نداشت را زن جوان می‌خواندند. او دیگر از صبح زود تا آخر شب کار می‌کرد. وظیفه اصلی برای او وفادار ماندن به همسر خویش بود: خیانت مجازات سختی داشت. خیانت برای مردان، ننگ محسوب می‌شد به همین دلیل آن‌ها اغلب از همه این رخداد را پنهان می‌کردند و خودشان زن را مجازات می‌کردند. طلاق در طبقه دهقانی نادر بود.

زمانی که زن باردار می‌شد سعی می‌کردند کارهای سبکتری را به او واگذار کنند. گردآورنده‌ی فولکلور، ولادیمیر دال نحوه انعکاس چنین مراقبت‌هایی را در خرافات بیان می‌کند.

به زن باردار نباید گفت که برای نوزاد لباس بدوزد در غیر این صورت نوزاد زنده نخواهد ماند. این به آن معناست که چقدر کار و دوخت برای او سخت است، به همین دلیل دیگران موظف هستند به او کمک کنند و هر کس که به عروس در دوخت کمک کند جوان‌تر خواهد شد. از کتاب «من باب باورها، خرافات و قضاوات ملت روس» نوشته ولادیمیر دال.

در هنگام نزدیک شدن به زمان به دنیا آمدن نوزاد، زن را به طور کامل از چشم‌ها پنهان می‌کردند، گمان بر این بود که هر چه افراد بیشتری از این مسئله آگاه شوند، امر زایش دشوارتر خواهد بود. بر طبق باورها، ارواح شیطانی نمی‌باشد درباره امری که در پیش روی رخ دادن است، آگاه شود: دقیقاً همان است که موجب رنج کشیدن زن در حال زایمان می‌شود. از اینکه، دختران مجرد یا دوشیزه‌های پیر از تولد‌ها آگاه شوند، بسیار حذر می‌کردند. در هنگام نیاز به قابله، زنانی که سنی از ایشان گذشته بود و بچه داشتنند را می‌خواندند. اما به قابله‌های جوان حتی اگر موقعیتی پیش می‌آمد معمولاً مراجعه نمی‌کردند.

بعد از تولد نوزاد، زن از زن جوان به طبقه اجتماعی بعدی، یعنی مادر وارد می‌شد. علم آنکه چگونه بچه را درمان کنند و مراقب او باشند را از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌کردند. مادران آن‌ها را با دختران در میان می‌گذاشتند، همسایه‌ها، خویشاوندان و آشنایان مشورت‌هایی می‌دادند. زن بچه را به مدت یک سال و نیم تا دو سال یا تا حاملگی بعدی شیر می‌داد، همچنین به کار کردن در خانه و کارهای کلی مشغول بود.

بیوه و دوشیزه‌ی پیر

بیوه‌ها وضعیت خاصی داشتند. باور بر این بود که کمک به آن‌ها کار خوب است، این مسئله حتی در ضرب المثلی منعکس شده است: «در حیاط بیوه، حتی اگر تکه چوبی رها کنی، کافی است». چند سال بعد از مرگ شوهر، بیوه‌ها دوباره جوان به شمار می‌رفته‌اند و می‌توانستند ازدواج کنند. به زن این اجازه داده می‌شد که خود شوهر را انتخاب کند و به خانه ببرد، او نیازی به جهیزیه نداشت، برای او خواستگاری و مهمانی دوشیزه بر پا نمی‌کردند. ازدواج دوم، قداست ازدواج اول را نداشت و در زمان عقد کردن زوجین دیگر تاج گل بر سر آنان نمی‌نهادند. اما اگر ناگهان بیوه فرزند نامشروعی را به دنیا بیاورد، دامن او را ننگی مانند بچه دار شدن دختر مجرد، در بر می‌گیرد.

در روستاهای باور بر این بود: آنان که شوهرشان را از دست داده‌اند، با ارواح شیطانی همنشین شده‌اند. رد شهاب سنگ در آسمان شب را نشانی از روح خبیث بر می‌شمردند. او را مار آتشین می‌خوانند که انگار به نزد بیوه پرواز می‌کند و ظاهر شوهر مرد را به خود می‌گیرد و به او طلا هدیه می‌دهد. بر اساس باورها این زنان بدیخت، لاغر می‌شدند، صورتشان سیاه می‌شد و دیوانه می‌شدند.

دوشیزه‌های پیر، آنان که در «سن مناسب» ازدواج نکردنند نیز، وضعیت خاصی داشتند. دختران به دلایل مختلف به زندگی کردن در خانه پدری ادامه می‌دادند: بدلیل زیبا نبودن ظاهر یا خصوصیت‌های جسمانی، فقدان جهیزیه یا توقعات دامادها. اما در روستاهای دلیل را نفرین مادر یا آسیب می‌دانستند. چنین دخترانی را پیر دختر، دختران مسن، جا مانده‌ها، دوشیزه‌های پیر می‌خوانند. عملاً آنان را همه جا بد تلقی می‌کردنند، ازدواج نکردن انحرافی از عرف معمول به حساب می‌آمد. آنان را بدلیل اینکه گمان می‌کردنند با خود بدبهختی می‌آورند، برای دعوت به مراسم ازدواج نمی‌پذیرفتند، اما آیشان را مانند بیوه‌ها و پیرزنان به مراسم ختم اموات دعوت می‌کردند. و هر چه دختر سنش بالاتر می‌رفت، شوهر دادن او سخت تر می‌شد: پسران جوان و والدینشان عروسان جوان را انتخاب می‌کردند. تعدادی از دوشیزه‌های پیر می‌توانستند دامادی تک و تنها که چندین سال از ایشان بزرگ‌تر بود یا مرد بیوه‌ای را به عنوان شوهر بدست آوردند.

پیری: پیرزنان، پیرزن دانا و عجوزهها

زنانی که سن و سالی داشتند را پیرزن صدا می‌زدند. این تقسیم بندی بر اساس سن نبوده بلکه بر اساس آنکه زنان فرزندان خود را عروس یا داماد می‌کردند یا نوه دار می‌شدند، بوده است. پیرزنان لباسی تیره رنگ می‌پوشیدند و از احترام برخوردار بودند: اغلب جهت مشاوره، به خصوص در مسائل مربوط به درمان و دفاع از ارواح خبیث، نزد آنان مراجعه می‌کردند.

پیرزنان دانای روستایی نیز معمولاً سن و سال بالایی داشتند. باور بر این بود که ایشان دانش‌های جادویی داشتند. در قبال پاداشی، پیرزنان دانا، ورد می‌خواندند، احشام و مردمان را با آب درمان می‌کردند، مراسم‌هایی را با گیاهان و اشیاء جادویی اجرا می‌کردند. آنان همچنین در کشف اشیاء گم شده، شناسایی مجرم کمک می‌کردند.

از جهتی دیگر پیرزنان را خطرناک می‌شمردند. تقریباً در هر روستا زنی با سن و سال زندگی می‌کرد که به عنوان عجوزه یا جادوگر معروف بود. اغلب خانه آن‌ها در اطراف روستا قرار داشت و صاحب خانه شخصیت پیچیده و رفتار عجیبی داشت، می‌شد که دارای زخم‌هایی باشد، لنگ بزنند یا گوژ پشت باشند. از آن‌ها می‌ترسیدند و دوری می‌کردند. طبق افسانه‌ها، عجوزه‌ها باعث آسیب و نابودی محصول می‌شدند و در هنگام خشکسالی و یا باران‌های بدون قطعی در روستاهای مراسم‌هایی را برای کشف جادوگر اجرا می‌کردند. برای مثال زن را در آب می‌انداختند: اگر او روی سطح آب قرار می‌گرفت به آن معنا بود که آب پاک او را قبول نمی‌کند و او عجوزه است.

منبع: <https://www.culture.ru/materials/257541/nyanka-nevesta-i-molodukha-status-zhenshiny-v-krestyanskoi-srede>

فایل صوتی:

Лев Яшин, легендарный вратарь

Юность

Будущий чемпион Европы, Лев Яшин родился 22 октября 1929 года в Богородском районе Москвы в рабочей семье — родители работали на заводе, а сам Лев с самого детства занимался спортом. Вместе с другими детьми он играл то в футбол, то в хоккей, то в лапту. Самым удивительным его увлечением были прыжки на лыжах с самодельных трамплинов, которые представляли собой засыпанные снегом сараи.

«Падали, ушибались, набивали огромные синячищи, но зато учились крепко держаться на ногах, не бояться высоты, владеть своим телом», — Лев Иванович считал, что именно занятия экстремальным спортом хорошо подготовили его к карьере профессионального футболиста.

Во время войны

В октябре 1941 года оборонный завод, на котором работал отец Льва, был эвакуирован под Ульяновск. Туда и перебралась вся семья, так что своё двенадцатилетие Яшин отметил, разгружая эшелон с заводскими станками.

Уже в 16 лет Лев Яшин получил первую награду – медаль «За доблестный труд в Великой Отечественной войне».

Приглашение в «Динамо»

В 18 лет Яшин отправился служить в ряды вооружённых сил и был распределён в часть внутренних войск в Москве. Без футбола не обошлось и в армии, где он выступал за команду районного совета динамовского ведомства. Там его и заметил тренер «Динамо» Аркадий Чернышёв, пригласивший демобилизованного солдата в молодёжную команду. С тех пор Лев Яшин играл только за бело-голубых, вплоть до окончания карьеры в 1971 году.

Сначала Яшин совмещал футбол с хоккеем (с 1950 по 1953 год). В 1953 году даже стал обладателем хоккейного Кубка СССР и бронзовым призёром чемпионата страны, также выступая на позиции вратаря.

За футбольное «Динамо» Лев Яшин провёл 22 сезона: пять раз (1954, 1955, 1957, 1959 и 1963 годы) становился чемпионом СССР и три раза (1953, 1967, 1970) выигрывал Кубок страны.

Сборная СССР

В 1954 году Лев Яшин стал выступать за сборную СССР, за которую провёл 74 матча. Вместе с национальной командой Яшин выиграл Олимпийские игры 1956 года в Мельбурне и первый в истории чемпионат Европы 1960 года.

Он трижды играл в финальных стадиях чемпионатов мира: в 1958 году в Швеции, в 1962 году в Чили и в 1966 году в Англии. На последнем из них сборная Советского Союза была наиболее близка к пьедесталу. Советская команда уверенно выиграла групповой турнир, а затем одолела венгров, неделей ранее обыгравших бразильцев.

К сожалению, полуфинальный матч со сборной ФРГ и матч за 3-е место с португальцами сложились для советской команды не так удачно. Тем не менее, Яшин завоевал настоящую любовь болельщиков и удостоился личных оваций.

Матч столетия

23 октября 1963 года в Лондоне, на стадионе «Уэмбли», Лев Яшин сыграл за сборную мира против сборной Англии в знаменитом матче, посвящённом столетию английского футбола. Хозяева одержали победу со счётом 2:1, но наш вратарь не пропустил ни одного мяча.

Золотой мяч

В 1963 году Яшину вручили приз лучшему футболисту Европы — «Золотой мяч» от еженедельника «Франс Футбол». Ни до, ни после ни один вратарь в мире не удостаивался этой чести.

Прощание с футболом

27 мая 1971 года в «Лужниках» в присутствии 103 тысяч зрителей состоялся прощальный матч Льва Яшина. В этой встрече сборная клубов Всесоюзного спортивного общества «Динамо» играла против команды «Звёзды мира», за которую выступали Эйсебио, Бобби Чарльтон, Герд Мюллер и многие другие.

**Лев
Яшин**
31

“Я – ЛЕГЕНДА”

В 41 год Яшин выдержал целый тайм интенсивной игры против лучших футболистов планеты, оставив свои ворота в неприкосновенности. Вышедший на вторую половину встречи Владимир Пильгуй пропустил два мяча, но не позволил последнему матчу великого голкипера завершиться поражением его команды.

В созвездии «Динамо»

«Созвездие Динамо» – уникальный проект, запущенный в день 100-летия Алексея Хомича в марте 2020 года. По итогам голосования среди болельщиков был сформирован окончательный состав из 11 выдающихся динамовцев. В течение 2020 и 2021 годов 11 звёздам, входящим в созвездие, были присвоены имена легендарных футболистов «Динамо»: Алексея Хомича, Льва Яшина, Михаила Якушина, Константина Бескова, Михаила Семицастного, Игоря Численко, Сергея Соловьёва, Валерия Маслова, Виктора Царёва, Игоря Добровольского и Александра Новикова.

Источник: <https://fcdm.ru/legend/yashin/>

Аудио файл:

لف یاشین، دروازه‌بان افسانه‌ای

جوانی

قهرمان آینده اروپا در ۲۲ اکتبر سال ۱۹۲۹ در منطقه بوگورودسکی مسکو در خانواده‌ای کارگر به دنیا آمد، والدین او در یک کارخانه کار می‌کردند و خود لف از همان کودکی درگیر ورزش بود. او همراه با بچه‌های دیگر فوتبال، هاکی و بیسبال روسی بازی می‌کرد. شگفت انگیزترین سرگرمی او پرش با اسکی از روی سکوهای پرش دست‌سازی بود که آلونک‌هایی پوشیده از برف بودند.

لف ایوانوویچ معتقد بود: «آن‌ها زمین خوردند، صدمه دیدند، کبودی‌های زیادی برداشتند، اما یادگرفتند که محکم روی پاهای خود باشند، از ارتفاع نترسند، بر بدن خود مسلط باشند»، انجام ورزش‌های متربه او را به عنوان یک بازیکن حرفه‌ای فوتبال آماده کردند.

زمان جنگ

در اکتبر ۱۹۴۱، کارخانه دفاعی که پدر لف در آن کار می‌کرد در نزدیکی اولیانوفسک تخلیه شد. تمام خانواده به آنجا نقل مکان کردند، بنابراین یاشین تولد دوازده سالگی خود را به وسیله تخلیه قطار با ماشین آلات کارخانه جشن گرفت.

و در سن ۱۶ سالگی بود که، لف یاشین اولین نشان خود، مدال «کار شجاعانه در جنگ کبیر میهنی» را دریافت کرد.

Лев
Я 33 ИН

“Я - ЛЕГЕНДА”

دعوت به «دینامو»

یاشین در سن ۱۸ سالگی برای خدمت به نیروهای مسلح رفت و به قسمت نیروهای داخلی مسکو منصوب شد. او بدون فوتبال نمی‌توانست در ارتشی که طرفدار تیم شورای منطقه سازمان دینامو بود، تمرین کند. در آنجا او مورد توجه مربی دینامو، آرکادی چرنیشف، قرار گرفت که سرباز مخصوص شده از خدمت نظام را به تیم جوانان دعوت کرد. از آن زمان، لف یاشین تا پایان دوران حرفه‌ای خود در سال ۱۹۷۱ فقط برای سفید آبی‌ها بازی کرد.

در ابتدا (از سال ۱۹۵۰ تا ۱۹۵۳) لف یاشین فوتبال را با هاکی ترکیب کرده بود. در سال ۱۹۵۳، او حتی جام هاکی اتحاد جماهیر شوروی و مدال برنز را در مسابقات قهرمانی کشور به دست آورد و همچنانی به عنوان دروازه‌بان بازی کرد.

لف یاشین ۲۲ فصل را با فوتبال دینامو گذراند: او پنج بار (۱۹۵۴، ۱۹۵۵، ۱۹۵۷، ۱۹۵۹ و ۱۹۶۳) قهرمان اتحاد جماهیر شوروی و سه بار (۱۹۵۳، ۱۹۶۷، ۱۹۷۰) قهرمان جام کشورها شد.

تیم ملی اتحاد جماهیر شوروی

در سال ۱۹۵۴، لف یاشین شروع به بازی برای تیم ملی اتحاد جماهیر شوروی کرد که ۷۴ بازی برای آن انجام داد. یاشین همراه با تیم ملی در بازی‌های المپیک ۱۹۵۶ ملبورن و اولین قهرمانی اروپا در سال ۱۹۶۰ قهرمان شد.

او سه بار در فینال جام جهانی بازی کرد: در سال ۱۹۵۸ در سوئد، در سال ۱۹۶۲ در شیلی و در سال ۱۹۶۶ در انگلیس. در آخرین آن‌ها تیم اتحاد جماهیر شوروی به سکو نزدیک تر بود. تیم شوروی با اطمینان در مسابقات گروهی قهرمان شد و سپس مجارستانی را که یک هفته قبل، بزریلی‌ها را شکست داده بود، شکست داد.

متأسفانه بازی نیمه نهایی با تیم ملی آلمان و بازی رده بندی با پرتغالی‌ها برای تیم شوروی چندان خوب نبود. با این وجود، یاشین عشق واقعی طرفداران را به دست آورد و مورد تشویق شخصی قرار گرفت.

گل قرن

در ۲۳ اکتبر ۱۹۶۳ در لندن در ورزشگاه ومبلي، لف ياشين برای تیم جهانی مقابل تیم انگلیس در مسابقه معروفی که به یک صدمین سالگرد فوتبال انگلیس اختصاص داشت، بازی کرد. میزبان با نتیجه ۲ بر ۱ پیروز شد اما دروازه‌بان ما حتی یک گل هم نخورد.

توب طلا

در سال ۱۹۶۳ به ياشين جایزه بهترین بازیکن فوتبال اروپا، توب طلا از مجله هفتگی فرانس فوتبال، اهدا شد. نه پیش از او و نه پس از او هیچ دروازه‌بانی در جهان این افتخار را کسب نکرده بود.

خداحافظی از فوتبال

در ۲۷ می سال ۱۹۷۱، مسابقه خداحافظی لف ياشين در لوژنیکی در حضور ۱۰۳ هزار تماشاگر برگزار شد. در این دیدار، تیم باشگاه‌های اتحادیه انجمن ورزشی «دینامو» به مصاف تیم «ستارگان جهان» رفت که اوسبیو، بابی چارلتون، گرد مولر و بسیاری دیگر برای آن بازی کردند.

ياشين در ۴۱ سالگی تمام وقت با بازی موثر در مقابل بهترین بازیکنان فوتبال روی کره زمین مقاومت کرد و دروازه خود را بسته نگه داشت. ولادیمیر پیلگوی که برای نیمه دوم این دیدار به میدان آمده بود، دو گل از دست داد، اما اجازه نداد آخرین بازی این دروازه‌بان بزرگ با شکست تیمش به پایان برسد.

صورت فلکی «دینامو»

«صورت فلکی دینامو» یک پروژه منحصر به فرد است که در صدمین سالگرد الکسی خومیچ در مارس ۲۰۲۰ راه اندازی شد. بر اساس نتایج رای گیری در بین هواداران، فهرست نهایی ۱۱ بازیکن بر جسته دینامو تشکیل شد. در سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱، به ۱۱ ستاره موجود در صورت فلکی اسامی بازیکنان افسانه‌ای فوتبال دینامو داده شد: الکسی خومیچ، لف یاشین، میخائیل یاکوشین، کنستانتنین بسکوف، میخائیل سمیچاستنی، ایگور چیسلنکو، سرگئی سولوویوف، والری ماسلو، ویکتور تساریوف، ایگور دوبراولسکی و الکساندر نوویکوف داده شد.

منبع: <https://fcdm.ru/legend/yashin/>

فایل صوتی:

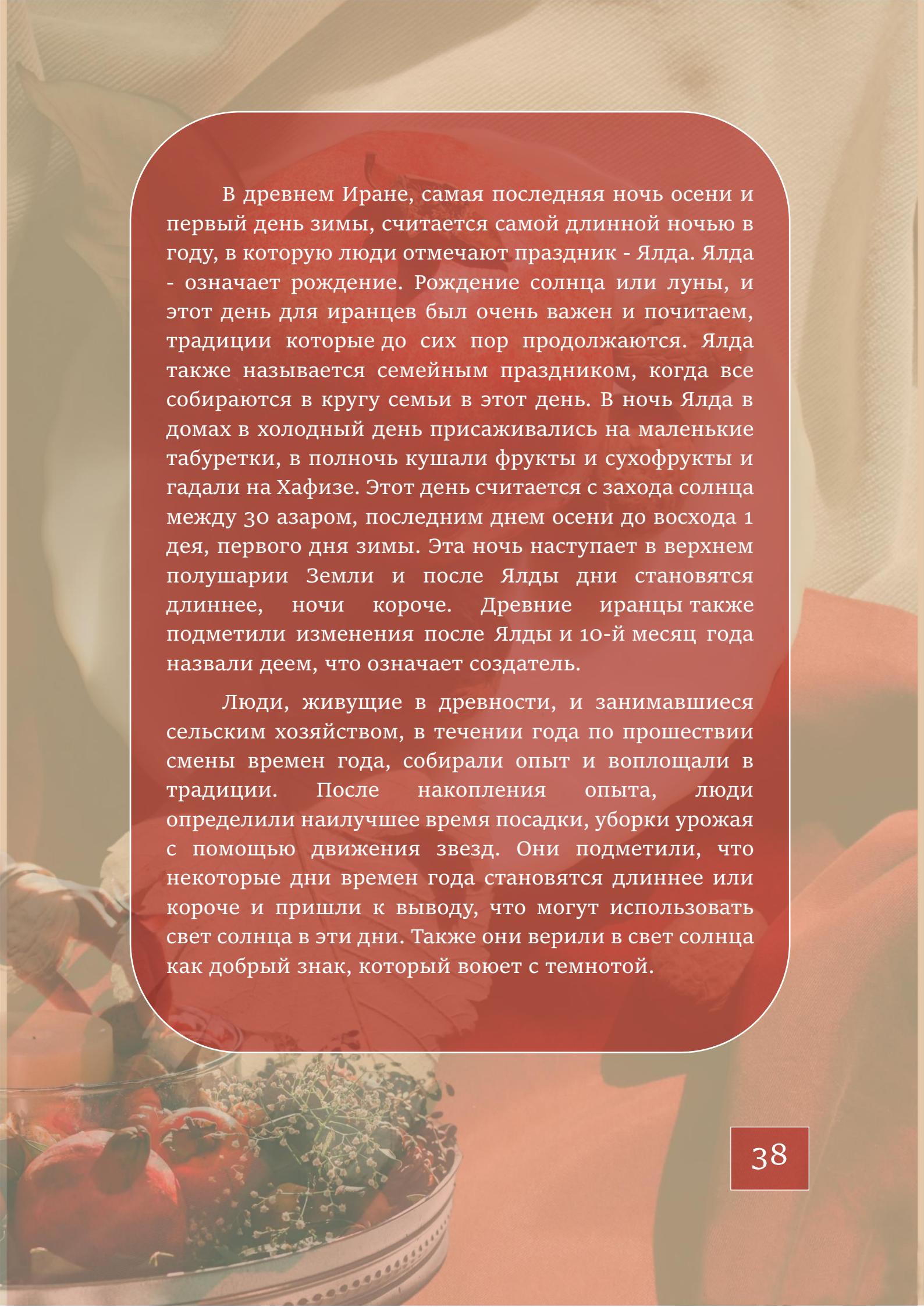

Ялда – самая длинная ночь года

Праздник ночи Ялда, древняя иранская традиция, которая была сохранена человечеством и дошла до наших дней в первоначальном облике.

Дедушка попросил мою сестру дать Шахнаме. Сестра с полки взяла старый переплет Шахнаме и передала дедушке. Прекрасные истории в этой книге в сочетании с чистотой детской мыслью украсила Ялду ребенка. Мечты в ночь Ялда и все ночи в году в детстве, я всегда вспоминаю и накрытую скатерть в семейные домашние вечера. Семена граната в глиняной посуде голубого цвета до сих пор напоминают о своем вкусе. За окном шел снег и было холодно, но наш дом в семейном кругу согревал теплом.

До сих пор в течении многих лет, сидя за столом в ночь Ялда со своими детьми, я уверен, что Ялда открывает для детей золотой цвет солнца, полный света и тепла, знаменуя собой приход в ночь Ялды благоденствия.

В древнем Иране, самая последняя ночь осени и первый день зимы, считается самой длинной ночью в году, в которую люди отмечают праздник - Ялда. Ялда - означает рождение. Рождение солнца или луны, и этот день для иранцев был очень важен и почитаем, традиции которые до сих пор продолжаются. Ялда также называется семейным праздником, когда все собираются в кругу семьи в этот день. В ночь Ялда в домах в холодный день присаживались на маленькие табуретки, в полночь кушали фрукты и сухофрукты и гадали на Хафизе. Этот день считается с захода солнца между ЗО азаром, последним днем осени до восхода 1 дея, первого дня зимы. Эта ночь наступает в верхнем полушарии Земли и после Ялды дни становятся длиннее, ночи короче. Древние иранцы также подметили изменения после Ялды и 10-й месяц года назвали деем, что означает создатель.

Люди, живущие в древности, и занимавшиеся сельским хозяйством, в течении года по прошествии смены времен года, собирали опыт и воплощали в традиции. После накопления опыта, люди определили наилучшее время посадки, уборки урожая с помощью движения звезд. Они подметили, что некоторые дни времен года становятся длиннее или короче и пришли к выводу, что могут использовать свет солнца в эти дни. Также они верили в свет солнца как добрый знак, который воюет с темнотой.

Праздник ночи Ялда - праздник, который имеет 7000 летнюю давность традиций. Скатерть Ялды называли Мизд, на которую накрывали сухофрукты и фрукты. Иранцы в эту ночь расстилали софре (скатерть), которая была похожа на скатерть Хафсин (Новруз). Кушанья в ночь Ялда, это гранаты, арбузы, фисташки и различные орехи, изюм. Все они очень полезны для здоровья. Другая традиция праздника Ялда – это гадание на скорлупе и орехах. Арбуз олицетворял солнце и считалось, что если покушать арбуз, то все болезни уйдут прочь. В эту ночь от бога просили тепла и беспроблемной дороги путнику в зиму. Свежие фрукты и сухофрукты, что украшали софре имели смысл ожидания весны и урожая и надежд, на прожитие ночей в свете и чистоте.

Этот праздник один из самых древнейших праздников, который называли "шабе челе". Это слово взяли от слова чехель или чехеле, что означает сорок дней, а временами имели ввиду - мороз. У "Челе" есть два периода в течении года по солнечному календарю. Один из них с 1 месяца лета, а другой с начало зимы. Каждый из них разделен на две части. Одна часть 40 дней, а другая 20 дней. Большой челе с начала зимы или 1 дея длиться 40 дней, а маленький челе с ночи 10 бахмана до последнего бахмана длится 20 дней. Слово челе имеет значения "рождение". В челе рождение солнца заканчивается и завершается его эволюция.

Праздник Ялда один из самых древних праздников, который празднуют до сих пор иранцы каждый год. Этот праздник несет хороший смысл, как собрание в кругу семьи, друзей в радости и беде. Иранцы считали, что Ялда, это момент для почитания родителей, сладкие улыбки которых, делают красивее весну. Также в Ялду давалась надежда друг другу пережить в теплоте зиму. Важность этого праздника для иранцев была зафиксирована в 1987 году, когда праздник Ялда был назван самым важным национальным наследием Ирана.

В каждом году в ночь Ялда, каждую зиму ты смотришь и ждешь, чтобы закончилась эта ночь, и просишь у бога, чтобы не было никаких проблем. С праздником Ялда!

Источник: <https://parstoday.ir/ru/radio/iran-i53926>

Аудио файл:

يلدا، بلندترین شب سال

جشن شب يلدا، سنت كهن ايراني است که توسط بشريت حفظ شده و به همان شكل آغازين خود تا زمان ما رسيده است.

پدربرزگ از خواهرم خواست که شاهنامه را بدهد. خواهر شاهنامه‌ی صحافي قدیم را از روی طاقچه برداشت و به پدربرزگ داد. داستان‌های شگفتانگیز این کتاب در ترکیب با پاکی افکار کودکانه، يلدای کودک را آراسته است. آرزوهای شب يلدا و تمامی شبها در کودکی، سفره شب‌های خانوادگی را همیشه به ياد می‌آورم. دانه‌های انار در ظرف‌های سفالی آبی رنگ هنوز هم ما را به ياد طعمشان می‌اندازد. بیرون برف می‌بارید و سرد بود اما جمع خانوادگی، خانه‌ی ما را گرم می‌کرد.

تا به حال سال‌های زیادی، شب يلدا را با فرزندانم پشت کرسی می‌نشینیم، من باور دارم که يلدا رنگ طلایی خورشید، پر از نور و گرما را به روی کودکان می‌گشاید و این نشانی از بهروزی در شب يلدا می‌باشد.

در ایران باستان، آخرین شب پاییز و اولین روز زمستان، بلند ترین شب سال محسوب می‌شود که مردم آن را به عنوان شب يلدا جشن می‌گیرند. يلدا، به معنی تولد می‌باشد. تولد خورشید یا ماه، و این روز برای ایرانی‌ها بسیار مهم و محترم بوده است، سنت‌هایی که هنوز هم ادامه دارند. شب يلدا را تعطیلات خانوادگی نیز می‌نامند، وقتی که همه خانواده در این روز دور هم جمع می‌شوند. شب يلدا داخل خانه‌ها در روزی سرد دور کرسی کوچکی می‌نشستند، نیمه‌شب میوه و میوه خشک می‌خوردند و فال حافظ می‌گرفتند. این روز از غروب آفتاب ۳۰ آذر، آخرین روز پاییز، تا طلوع آفتاب ۱ دی، اولین روز زمستان به حساب می‌آید. این شب در نیمکره بالایی زمین رخ می‌دهد و بعد از يلدا روزها طولانی‌تر و شب‌ها کوتاه‌تر می‌شوند. ایرانیان باستان نیز پس از يلدا متوجه تغییراتی شدند و دهمین ماه سال را دی به معنای خالق نامیدند.

مردمی که در دوران باستان زندگی می‌کردند و به کشاورزی اشتغال داشتند، در طول سال با گذر تغییر فصول، تجربه‌هایی جمع آوری کردند و آن را در سنت‌ها تجسم بخشیدند. مردم پس از کسب تجربه، بهترین زمان کاشت و برداشت را با استفاده از حرکات ستارگان تعیین کردند. آن‌ها متوجه شدند که بعضی از روزهای فصول سال طولانی‌تر یا کوتاه‌تر می‌شوند و به این نتیجه رسیدند که می‌توانند از نور خورشید در این روزها استفاده کنند. آن‌ها همچنین به نور خورشید به عنوان نشانه‌ی خوبی که با تاریکی مبارزه می‌کند اعتقاد داشتند.

جشن شب یلدا جشنی است که سنت‌های ۷۰۰۰ ساله دارد. سفره‌ی شب یلدا را میزد می‌نامیدند که روی آن را از میوه‌های خشک و میوه‌ها می‌پوشانند. در آن شب ایرانیان سفره‌ای پهنه می‌کردند که شبیه سفره هفت سین (نوروز) بود. خوردنی‌های شب یلدا شامل انار، هندوانه، پسته و انواع آجیل و کشمکش است. همه آن‌ها برای سلامتی بسیار مفید هستند. یکی دیگر از سنت‌های جشن یلدا فال روی پوست گردو است. هندوانه نماد خورشید است و اعتقاد بر این بود که اگر هندوانه بخورید، همه بیماری‌ها از بین می‌روند. در این شب از خداوند گرمی و سفری بی‌دردسر برای مسافر زمستانی می‌خواستند. میوه‌های تازه و میوه‌های خشکی که سفره را می‌آراستند معنای انتظار بهار و برداشت محصول و امید به زیستن شبها در نور و پاکی بودند.

این جشن یکی از قدیمی‌ترین جشن‌ها است که به آن «شب چله» می‌گفتند. این کلمه از کلمه‌ی چهل یا چله به معنای چهل روز گرفته شده است و گاهی به معنای یخ‌بندان بوده است. «چله» در طول سال بر اساس تقویم شمسی دو دوره دارد. یکی از آن‌ها مربوط به ماه اول تابستان و دیگری از ابتدای زمستان است. هر یک از آن‌ها به دو بخش تقسیم می‌شود. یک بخش ۴۰ روزه و دیگری ۲۰ روزه. چله بزرگ از اول زمستان یا روز اول دی ۴۰ روز و چله کوچک از شب ۱۰ بهمن تا آخر بهمن ۲۰ روز طول می‌کشد. کلمه چله به معنای «تولد» است. در چله تولد خورشید و تکامل آن به پایان می‌رسد.

جشن یلدا یکی از کهن‌ترین اعیاد است که تا کنون ایرانیان هر ساله آن را جشن می‌گیرند. این تعطیلات معنای خوبی دارد، مانند گرده‌هایی با خانواده و دوستان در شادی و بدبختی. ایرانیان بر این باور بودند که یلدا لحظه بزرگداشت پدر و مادری است که لبخند شیرینشان بهار را زیباتر می‌کند. همچنین در یلدا به یکدیگر امید پشت سر گذاشتن زمستان در گرما را می‌دادند. اهمیت این عید برای ایرانیان در سال ۱۳۶۶، هنگامی که جشن یلدا به عنوان مهم‌ترین میراث ملی ایران نام‌گذاری شد، تثبیت شد.

هر سال در شب یلدا، هر زمستان، می‌نگری و منتظر هستی تا این شب تمام شود و از خدا می‌خواهی که مشکلی پیش نیاید. شب یلدا مبارک!

منبع: <https://parstoday.ir/ru/radio/iran-i53926>

کاچی

کاچی نوعی دسر ایرانی است که از شهر کرمان سرچشمه می‌گیرد. کاچی معمولاً بافتی شبیه به فرنی دارد و به روش‌های مختلف طبخ می‌شود و برای افرادی که از نظر جسمانی ضعیف هستند و افرادی که دچار کم خونی هستند، مفید است.

مواد لازم:

- آرد گندم ۱ پیمانه
- شکر ۱ پیمانه
- کره ۱۰۰ گرم
- گلاب ۱/۲ پیمانه
- زعفران دمکرده ۱/۳ پیمانه
- آب ۳ پیمانه
- خلال بادام، خلال یا پودر پسته و دارچین برای تزئین

مرحله اول:

ابتدا یک قابلمهی نچسب بردارید. کره را در آن بریزید و روی حرارت بگذارید تا ذوب شود.

مرحله دوم:

آرد گندم را الک کرده و در قابلمه بریزید. آرد را به قدری تفت دهید که بوی خامی آن گرفته شود اما خیلی تیره نشود.

مرحله سوم:

وقتی آرد طلایی رنگ شده و به خوبی تفت خورد، آن را از روی حرارت بردارید.

مرحله چهارم:

یک قابلمهی دیگر برداشته و در آن سه پیمانه آب بریزید. قابلمه را روی حرارت بگذارید تا به جوش بیاید. شکر را به آب اضافه کنید و هم بزنید تا کاملا حل شود. اجازه بدهید شربت کاچی شما به حد کافی غلیظ شود. همین طور که آب در حال جوشیدن است، گلاب و زعفران دم کرده را به آن اضافه کنید. کمی بعد آن را از روی حرارت بردارید.

مرحله پنجم:

صبر کنید تا شربت کمی خنک شود. سپس آن را کم کم به مخلوط آرد اضافه کنید. قابلمه آرد را به روی حرارت بگذارید و به هم زدن ادامه دهید تا کاچی شما قوام بیاید و آرد کاملا حل شود.

مرحله آخر:

وقتی غلظت کاچی به میزان مطلوب رسید، آن را از روی حرارت بردارید. با دارچین، خلال پسته و بادام تزئین کرده و نوش جان کنید.

فایل صوتی:

45

نویسنده: عارفه سادات باقری ورودی ۱۳۹۹ کارشناسی زبان روسی دانشگاه الزهرا(س)

Качи

Качи - Иранский десерт, родом из города Керман. Обычно имеет структуру, похожую на всянку, и готовиться по разному. Это полезно для людей со слабым организмом и страдающих анемией.

Ингредиенты:

- Пшеничная мука 1ст.
- Сахар 1ст.
- Сливочное масло / животное масло 100 г
- Розовая вода 1/2 ст.
- Заваренный шафран 1/3 ст.
- Вода 3 ст.
- Нарезанный миндаль, кусочки или порошок фисташек и порошок корицы для гарнира

Первый шаг:

Сначала возьмите кастрюлю с антипригарным покрытием. Положите в него сливочное масло разогревайте его, пока оно не растает.

Второй шаг:

Просейте пшеничную муку и высыпьте ее в кастрюлю. Обжаривайте муку до тех пор, пока она не пахнуть сырой, но не станет слишком темной.

Третий шаг:

Когда мука стала золотистой и хорошо прожарила, снимите ее с огня.

Четвертый шаг:

Возьмите другую кастрюлю и налейте в нее три стакана воды. Нагрейте кастрюлю, пока она не закипит. Добавьте сахар в воду и перемешивайте, пока он полностью не растворится. Разрешите сиропу качи загустеть достаточно. Когда вода закипит, добавьте в нее розовую воду и заваренный шафран. Снимите его с огня чуть позже.

Пятый шаг:

Подождите, пока сироп немного остынет. Затем понемножку добавляйте его в мучную смесь. Поставьте кастрюлю с мукой на огонь и продолжайте помешивать, пока вашего качи станет густым и мука полностью не растворится.

Последний шаг:

Когда густота качи достигнет желаемого уровня, снимите его с огня. Украсьте корицей, кусочками фисташек и миндалем и наслаждайтесь.

Аудио файл:

Исфаган

Исфаган - величественный град иранской земли. Роскошные шахские дворцы, высокие купола мечетей и гармоничные здания медресе, обрамленные тенистыми аллеями и благоухающими садами, являются собой замечательный образец воплощения науки и религии. Исфаган, окруженный городами Ардестан, Махаллат, Абаде и Наджафабад, является одним из самых красивых городов мира, а его исторические памятники стоят в одном ряду с самыми редкими и уникальными памятниками истории Ирана. Жители этого раскинувшегося на большой площади города (его даже называют из-за этого «полмира») практически все как один обладают замечательным чувством юмора, энергичны, инициативны, наделены великолепным художественным вкусом. Используя имеющиеся здесь природные ресурсы, полезные ископаемые и воды реки Заянде, они добились больших успехов в сельском хозяйстве и горнорудной промышленности.

Река Заянде, протекающая в этом городе, - это образ красоты и символ любви и искренности. Своим течением, отражающими все цвета радуги волнами на поворотах, а также знаменитыми 33 мостами, мостом Хаджу и др. Она вызывает неповторимую радость в сердцах туристов, съезжающихся со всего мира и с других концов Ирана, чтобы насладиться этим зрелищем.

33 моста с тридцатью тремя просветами были построены в 1011 г. по хиджре Аллаверди-ханом по приказу сефевидского шаха Аббаса I. Их длина 300 м, а ширина - 14 м. В их архитектурном решении применен кирпич и сарудж (известковый раствор с золой). Несколько поодаль от этого сооружения находится мост Хаджу, построенный шахом Аббасом II в 1060 г. по хиджре. Его длина, 132 м. а ширина, 12 м.

Этот мост с точки зрения отделки изразцами и архитектурного изящества не имеет себе равных. Древнейший мост Исфагана - мост Шахрестан, - который также расположен на реке Заянде, отстоит от моста Хаджу на 3 км.

При въезде в Исфаган взгляд путешественника приводят к себе площадь Имама, здание Али-Капу, мечеть шейха Лотфоллы, мечеть Имама и раскинувшийся вокруг базар. Проехав эту часть города, гость видит перед собой мосты реки Заянде, знаменитые исфаганские минареты, в частности Качающиеся минареты, минарет Сарван, минареты мечети Али, мечети шейха Лотфоллы и соборной мечети, а также десятки других архитектурных памятников, любование которыми доставляет радость и истинное наслаждение ценителям искусства и простым туристам. Наверное, нет такого человека, которому хватило бы одной поездки в этот город, в эту сокровищницу архитектурных красот древности. Исфаган восхваляется во множестве стихов и песен на персидском, арабском и тюркском языках.

здание «40 колонн» с великолепным залом, потолок которого отделан зеркалами, а опорой четырем из двадцати его колонн служат большие каменные глыбы, по сторонам которых высечены изображения львов с пышной гривой. Бассейн, расположенный между этими четырьмя колоннами выполнен из мрамора, а вода наливалась в него через пасть каменных львов. За зданием «40 колонн» расположен летний павильон, представляющий собой красивый зал с высоким позолоченным потолком, на котором изображены некоторые из шахов династии Сефевидов.

Среди исторических зданий этого города можно выделить Пятничную мечеть, которая замечательна своими искусственными украшениями и местом ночных молений с массивными колоннами, украшенными лепниной.

Этот город, находящийся в благоприятных климатических условиях и располагающий такими замечательными современными отелями, как Шах Аббас, Исфаган, Иран-тур, Сирус и Касри, природными достопримечательностями (роща Джеб, водопад, река Заянде, сады и парки) и памятниками архитектуры, постоянно принимает гостей со всего Ирана и из других стран мира.

Во взгляде и в голосе исфаганцев чувствуется приветливость и любовь. Их ласкающий слух местный говор так же сладок, как знаменитый исфаганский «гяз» (вид сладостей), который является лучшим гостинцем из этого города и украшением стола всех иранцев.

Этот город гордится своими искусными чеканщиками, мозаистами, эмалировщиками, мастерами по изразцам и др. Из сельскохозяйственных культур, возделываемых здесь, можно отметить пшеницу, ячмень, горох «маш», чечевицу, рис и горох, а также другие бобовые, кукурузу, лен и другие культуры, которые полностью обеспечивают потребности региона. Из выращенной здесь сельскохозяйственной продукции продается хлопок, табак, которые хорошо произрастают в местном умеренном климате.

Знаменитые исфаганские горы называются Саффе и Каркас, которые, как утверждается, являются отрогами Зардкух.

Не следует забывать Исфахан, ведь в нем поконится часть истории. Нужно сделать так, чтобы об этом городе прослышили даже в самых удаленных концах света, чтобы о нем узнали туристы.

Источник: <https://guide.travel.ru/iran/84460.html>

Аудио файл:

اصفهان

اصفهان، شهر باشکوه سرزمین ایران است. کاخ‌های مجلل شاهان، گنبدهای بلند مساجد و ساختمان‌های هماهنگ مدارس که در کوچه‌های سایه‌دار و باغ‌های معطر احاطه شده‌اند، نمونه‌ای شگفت‌انگیز از مظهر علم و دین هستند. اصفهان که در میان شهرهای اردستان، محلات، آباده و نجف آباد احاطه شده است، یکی از زیباترین شهرهای جهان است و آثار تاریخی آن در ردیف نادرترین و منحصر به فردترین آثار تاریخی ایران قرار دارد. تقریباً همه ساکنان این شهر که در منطقه وسیعی پراکنده شده‌اند (به این دلیل به این شهر «نصف جهان» می‌گویند)، حس شوخ طبیعی فوق العاده‌ای دارند. پرانژی، مبتکر و دارای ذوق هنری بسیار بالایی هستند. آن‌ها با استفاده از منابع طبیعی، مواد معدنی موجود در منطقه و آب زاینده رود، به موقیت‌های بزرگی در زمینه کشاورزی و معدن دست یافته‌اند.

زاینده رود جاری در این شهر، تصویری زیبا و نماد عشق و صداقت است. با جریان خود، همه‌ی رنگ‌های رنگین کمان، همچنین سی و سه پل معروف، پل خواجو و غیره را توسط امواج در پیچ‌ها منعکس می‌کند. این رودخانه شادی بی‌نظیری را در دل گردشگرانی که از سراسر جهان و از سایر نقاط ایران برای لذت بردن از این منظره می‌آیند، به ارمغان می‌آورد.

سی و سه پل با سی و سه دهنه، در سال ۱۰۱۱ هجری قمری، توسط الله وردی خان، به دستور شاه عباس اول صفوی ساخته شده است. طول آن‌ها ۳۰۰ متر و عرض آن‌ها ۱۴ متر است. در معماری آن‌ها از آجر و ساروج (ملات آهک با خاکستر) استفاده شده است. کمی دورتر از این بنا، پل خواجو قرار دارد که توسط شاه عباس دوم، در سال ۱۰۶۰ هجری قمری ساخته شده است. طول آن ۱۳۲ متر و عرض آن ۱۲ متر است. این پل از نظر کاشی کاری و ظرافت معماری همتا ندارد. قدیمی‌ترین پل اصفهان، پل شهرستان است که این پل نیز بر روی زاینده رود واقع شده است و در فاصله سه کیلومتری پل خواجو قرار دارد.

با ورود به اصفهان، میدان امام، عمارت عالی قاپو، مسجد شیخ لطف الله، مسجد امام و بازاری که در اطراف گستردگی شده است، نگاه مسافر را به خود جلب می‌کند. مهمان پس از طی کردن این بخش از شهر، در برابر خود پلهای زاینده رود، مناره‌های معروف اصفهان از جمله، مناره جنبان، مناره ساربان، مناره مسجد علی، مسجد شیخ لطف الله، مسجد کلیساي جامع و همچنین ده‌ها بنای معماري تحسین برانگيز دیگر را که باعث شادی و لذت واقعی عاشقان هنر و گردشگران عادی می‌شوند را می‌بینند.

یقیناً کسی وجود ندارد که با یک بار سفر به این شهر، به این گنجینه زیبایی‌های معماری دوران باستان، قانع شود. اصفهان در اشعار و ترانه‌های فراوانی به زبان‌های فارسی، عربی و ترکی ستوده شده است.

ساختمان «چهل ستون» با تالار مجللی که سقف آن با آینه کاری زینت داده شده است و چهار ستون از بیست ستون آن را بلوک‌های سنگی بزرگ نگه می‌دارند. در طرفین بلوک‌های سنگی، تصاویری از شیرهایی با یال‌های باشکوه حکاکی شده است. حوضی که بین این چهار ستون قرار دارد از سنگ مرمر ساخته شده است. آب از دهان شیرهای سنگی به داخل حوض می‌ریخت و پر می‌شد. پشت بنای «چهل ستون» تالار زیبایی با سقف بلند طلاکاری شده قرار دارد که در حکم کوشک تابستانی بوده است. در آن برخی از شاهان سلسله صفویه به تصویر کشیده شده است.

از بنای‌های تاریخی این شهر می‌توان به مسجد جامع اشاره کرد که به خاطر تزئینات ماهرانه‌ی آن، به عنوان محلی برای اقامه نماز شب، همراه با ستون‌های عظیم و تزئینات گچ بری قابل توجه است.

این شهر به دلیل قرار گرفتن در شرایط اقلیمی مساعد و دارا بودن هتل‌های مدرن و فوق العاده‌ای همچون هتل‌های شاه عباس، اصفهان، ایران تور، سیروس و کسری، جاذبه‌های طبیعی (بیشه حبیب، آبشار، زاینده رود، باغ‌ها و پارک‌ها) و آثار معماری، دائماً پذیرای مهمانان از سراسر ایران و سایر کشورهای جهان است.

دوستی و محبت را می‌توان در نگاه و صدای اصفهانی‌ها احساس کرد. گویش محلی گوش نواز آن‌ها به شیرینی «گز» معروف اصفهان (نوعی شیرینی) است که بهترین سوغات این شهر و تزئین سفره همه ایرانیان است.

این شهر به قلم زنان ماهر، خاتم کارها، مینا کاران، استادان کاشی کار و ... می‌بالد. از محصولات کشاورزی که در اینجا کشت می‌شود می‌توان به گندم، جو، نخود «ماش»، عدس، برنج و نخود، سایر حبوبات، ذرت، کتان و سایر محصولاتی که به طور کامل نیازهای منطقه را برآورده می‌کند، اشاره کرد. پنبه و تنباکو، که در آب و هوای معتدل محلی به خوبی رشد می‌کنند، از محصولات کشاورزی هستند که در اینجا به فروش می‌رسند.

از کوههای معروف اصفهان می‌توان از صفه و کرکس نام برد که گفته می‌شود از شاخه‌های زرد کوه هستند.

ناید اصفهان را فراموش کرد. چرا که در آن بخشی از تاریخ آرمیده است. باید کاری کرد که، حتی در دورافتاده‌ترین نقاط جهان نیز، درباره این شهر شنیده شود تا گردشگران با آن آشنا شوند.

منبع: <https://guide.travel.ru/iran/84460.html>

فایل صوتی:

Язд

Самый харизматичный город Ирана, древний Язд расположен точно в центре страны, на почти равном удалении от Исфахана, Кермана и Шираза. Здесь есть всё, чтобы почувствовать себя попавшим на другую планету: целые леса ветряных башен-«бадгиров», благодаря сложной системе завихрений доставляющих свежий воздух в томящиеся от летнего зноя дома, древнейший зороастрийский храм, священный огонь которого поддерживается негасимым на протяжении 15 веков, и лабиринт узких улочек старого города, где в ткацких мастерских рождаются лучшие в мире шёлковые ткани, некогда поразившие воображение самого Марко Поло. Провести ночь здесь можно в одном из необычных отелей: под постоянные дворы в Язде переделаны старинные жилые дома со всеми их вековыми атрибутами, а выпить чашку утреннего кофе — в приятной компании верующего зороастрийца, который расскажет вам, что рай — жаркий, а вот ад — наоборот, ледяной (с чем мы, жители холодной Москвы, на сто процентов согласимся). Кроме прочего, Язд является вторым древнейшим городом человечества, населённым до наших дней — первое упоминание о поселении относится к 3 тысячелетию до н. э.

Развлечения и достопримечательности Язда

Старый город Язда — одна большая достопримечательность. Облик большинства зданий здесь не менялся уже не одно столетие: тёмно-коричневые стены зданий, сложенных из обожжённого на солнце кирпича-сырца и потусторонние конструкции ветровых башен-бадгиров на каждой крыше. Поднявшись на крышу одного из открытых для посещения зданий, можно увидеть бескрайние просторы пустыни, окружающей Язд со всех сторон.

Зороастрийский храм Аташкаде — место паломничества последователей этой религии со всего мира. Священный огонь

Храма поддерживается с 470 г.; его можно увидеть сквозь небольшое окно в центральном зале.

Музей воды представляет интереснейшую экспозицию, рассказывающую о древнем способе доставки воды в город посредством подземных тоннелей. Искусство устройства такого водопровода насчитывает более двух тысяч лет!

Кухня и рестораны Язда

Язд предлагает путешественникам редкую возможность пообедать в древних зданиях, переделанных под рестораны. Одно из самых популярных заведений – ресторан «Хаммам-э Хан», как нетрудно догадаться, расположенный в помещениях старого хаммама. Здесь можно насладиться великолепной персидской кухней под мерное колыхание воды в купальнях, под сенью сводчатых потолков и в окружении искусной настенной керамики. Помимо этого, почти каждый ресторан Язда в качестве бесплатного дополнения к трапезе предлагает вид на ту или иную достопримечательность, например, Пятничную мечеть (ресторан «Марко Поло»), старый город («Малек-о Тожжар») или старинную усадьбу с великолепным садом («Мозаффар»).

Шоппинг и магазины

Основная шоппинг-дислокация в Язде – базары старого города. Здесь можно посмотреть и купить замечательные ковры (причём, по более низким ценам, чем в Тегеране и прочих популярных среди туристов городах страны), чеканные и кожаные изделия, специи, сладости и сувениры. Обратите внимание на яздские шелка, называемые здесь «тирма». Можно приобрести отрезы ткани или уже готовые изделия – от головных платков до покрывал.

Источник: <https://tonkosti.ru/%D0%AF%D0%B7%D0%B4>

Аудио файл:

یزد

یزد باستان، کاریزماتیک‌ترین شهر ایران، دقیقا در مرکز کشور واقع شده است. تقریبا در فاصله یکسان از اصفهان، کرمان و شیراز قرار دارد. در اینجا همه‌ی چیزهایی که حس بودن در سیاره دیگر را به فرد منتقل می‌کند، وجود دارد: داربست‌های یکپارچه‌ی برج‌های بادی - «بادگیر»، هوای خنک خانه‌ها در گرمای تابستان داغ به لطف سیستم پیچیده چرخشی، معبد باستانی زرتشتیان، آتش مقدس که بطور دائم به مدت پانزده قرن بدون خاموش شدن نگه داشته شده است، پیج و خم خیابان‌های باریک شهر قدیمی، جایی در کارگاه‌های پارچه بافی بهترین پارچه‌های ابریشمی جهان تولید می‌شوند، که زمانی تخیل خود مارکوپولو را به شگفت می‌آورد. در اینجا می‌توان شب را در یکی از هتل‌های غیر معمول سپری کرد: در یزد منازل مسکونی قدیمی با تمام مشخصه‌های باستانی خود به مسافرخانه تبدیل شده‌اند. و یک فنجان قهوه صحیح‌گاهی خواهید نوشید در جمع دلپذیر معتقد به آیین زرتشت که به شما خواهد گفت بهشت گرم است، اما بر عکس، جهنم بسیار سرد است (که ما ساکنین مسکو سرد، صد در صد با آن موافقیم). علاوه بر این موارد، یزد دومین شهر باستانی بشریت است که تا به امروز آباد است. اولین مرجع درباره اسکان در این مکان، به هزاره سوم قبل از میلاد برمی‌گردد.

تفریحات و مکان‌های دیدنی یزد

شهر باستانی یزد، یکی از مکان‌های دیدنی بزرگ است. چهره‌ی اکثر بناهای اینجا بیش از یک قرن است که تغییر نکرده‌اند. دیوارهای قهوه‌ای تیره بناهایی که از خشت خام پخته شده در آفتاب ساخته شده‌اند و سازه‌های ماورایی برج‌های بادی - بادگیر در هر پشت بام. بعد از بالا رفتن از سقف یکی از بناهایی که برای بازدید گشوده شده است، وسعت بی‌پایان کویر را، که از همه طرف یزد را احاطه کرده است، می‌توان دید.

آتشکده معبد زرتشتیان، محل زیارت پیروان این آیین از سراسر جهان است. آتش مقدس معبد از سال ۴۷۰ نگهداری شده است. آن را می‌توان از طریق پنجره کوچکی در سالن مرکزی مشاهده کرد.

موزه آب نمایش جالبی را ارائه می‌دهد که روش باستانی رساندن آب به شهر از طریق تونل‌های زیرزمینی را نقل می‌کند. تخمین زده شده است که هنر ساخت چنین لوله‌کشی آب به بیش از دو هزار سال پیش برمی‌گردد.

غذا و رستوران‌های یزد

شهر یزد فرصت کمیابی را برای مسافران فراهم می‌کند تا در بنای‌های باستانی که به رستوران تبدیل شده‌اند، ناهار صرف کنند. یکی از محبوب‌ترین این بنای‌ها که حدس زدن آن مشکل نیست، رستوران «حمام خان» است که در محل حمام قدیمی واقع شده است. در اینجا می‌توان از غذاهای باشکوه ایرانی، در کنار حرکت موزون آب در حمام‌ها در زیر سقف‌های طاقدار احاطه شده توسط دیوارهای سفالی هنرمندانه لذت برد. علاوه بر این، هر رستورانی در یزد به عنوان یک مورد اضافی رایگان در کنار غذا، منظره‌ای از یک مکان دیدنی را ارائه می‌دهد. به عنوان مثال، مسجد جامع (rstoran MarKoپولو)، شهرک قدیمی («ملک التجار») یا یک مکان باستانی با باگی باشکوه (هتل رستوران مظفر)

خرید و معازه‌ها

مرکز خرید اصلی در یزد، بازارهای شهر قدیمی است. در اینجا می‌توان فرش‌های محشر (آن هم با قیمت‌های کمتر نسبت به تهران و سایر شهرهای توریستی پرطرفدار کشور)، محصولات چرمی و قلمزنی، ادویه‌ها، شیرینی‌ها و سوغاتی‌ها را دید و خریداری کرد. به ابریشم‌های یزد که «ترمه» نامیده می‌شوند، توجه کنید. تکه‌های پارچه یا محصولات آماده، از روسری گرفته تا رو تختی را می‌توان خرید.

منبع: <https://tonkosti.ru/%D0%AF%D0%B7%D0%B4>

فایل صوتی:

مترجم: منیره صیادلی دانش آموخته کارشناسی ارشد دانشگاه تهران

نشریه گام از تمامی علاقهمندان زبان روسی دعوت به همکاری می‌نماید.

